

Leserinlegg

Oslos rikdom

Natur er norsk kulturarv. Det er lite som kjennetegner Norge mer enn norsk natur. Men hva er natur? Dype daler, spisse fjelltopper, torsk, milevis med vidder og skog tenker vel du? Etter hvert som mennesker har påvirket jorda har naturområder tilknyttet urbane strøk fått en stadig viktigere betydning. Parker, alléer, blomsterenger har i dag en større verdi enn noen gang. Hvor viktig er naturen for oss? Vi mennesker er jo en del av naturen, på lik linje som hestehoven, havørnen og sommerfuglen. Tenker du over det i hverdagen?

Groruddalen

Når jeg forteller folk fra andre deler av Norge at jeg er oppvokst i Oslo, tror de jeg har bodd innenfor Ring 2 med asfalt og diesellukt som nærmeste nabo. Realiteten er at jeg er oppvokst på Ammerud med naturen som nærmeste nabo. Men hva er natur? Oppveksten min på Oslos beste østkant har bydd på utallige naturopplevelser. Jeg har opplevd elg på vei til skolen, gått på ski i marka, gått tur i Frognerparken, osv. Man trenger ikke dra på månedslange ekspedisjoner som Lars Monsen for å oppleve natur. Hvor stor verdi har naturen for oss? Hvor høyt verdsetter du naturen?

Naturlige tall

Å beregne en økonomisk verdi av naturen er alltid vanskelig, det ser vi blant annet i diskusjoner rundt vindkraft og hytteutbygging. Å sammenligne tjenestene vi får fra naturen opp mot økonomi er krevende. Norsk institutt for naturforskning gjorde en undersøkelse i 2015, og fant ut at naturen i Oslo kanskje er verdt over 50 (!) milliarder kroner. Det tilsvarer over 6.5 millioner årssabonnement på Akers Avis Groruddalen. Økosystemtjenester er et viktig begrep i dette regnestykket. Økosystemtjenester er goder og tjenester vi får fra naturen som vi utnytter. Dette er blant annet rent vann, oksygen og befruktning av planter. Hvor mye tror du ikke det ville kosta oss mennesker å gjøre om karbondioksid til oksygen til enhver tid? Tenk på disse egenskapene til naturen neste gang du går i Frognerparken, i Marka eller langs en veikant.

Naturens goder

Hvis vi vider ut begrepet økosystemtjenester kan vi se at vi får ufattelig mange goder fra naturen. Vi er en del av naturen, og vi har derfor lært utrolig mye av den. Alt vi gjør kan gjenkjennes i naturen. En svamp er som en myr. Noen insekter i vann har et luftrør opp til overflaten, akkurat som vi snorkler. Fly og fallskjermhopp er vårt forsøk på å være fugler. Det finnes en rekke slike eksempler på at vi henter inspirasjon fra naturen. I 2015 viste en amerikansk studie at turer i naturlige omgivelser bedrer din psykiske helse. Den Norske Turistforening arrangerer hvert år «kom deg ut-dagen». 10. oktober er det verdensdagen for psykisk helse. Jeg mener denne dagen har en vel så god grunn til å få deg ut på tur. Inviter med deg naboen til en lokal gapahuk, se på de utrolige høstfargene, gå til Lilloseier og kjøp en vaffel eller bare nyt lørdagen til ditt fulle.

Oslo marka

I Oslo er vi så heldige at Stortinget har vernet skogen for oss. I 2009 kom Markaloven som sikrer Markas grenser fra blant annet utbygging. Dette har bidratt til at du kan komme deg til Marka på maks 30 minutter, uansett hvor du bor i Oslo. Dette er ganske spesielt i internasjonal sammenheng, hvor mange andre hovedsteder kan stå for noe tilsvarende? Hvis du tar deg en tur i Østmarka, kan du være heldig å treffe på feks ulv eller gaupe. Dette er dyr som er utrolig sjø. I andre land betaler folk store summer for å se disse dyrene. Tenk at vi har disse dyrene i nærområdene våre(!).

Unntaksåret

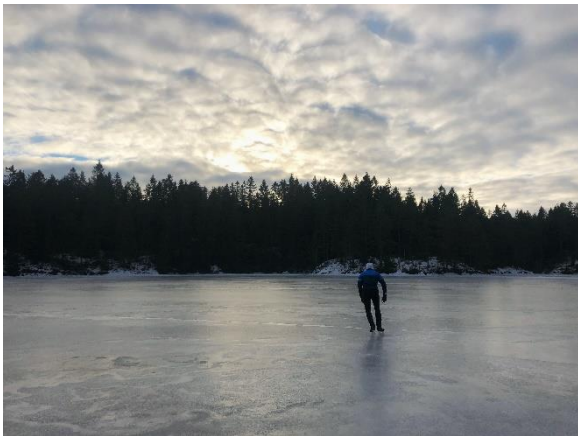
2020 har vært og vil forbli et unntaksår i historiebøkene. Selv om det kommer mye negativitet med koronakrisen, finnes det et stort lyspunkt i det hele. Nordmenn har valgfart ut på tur. En undersøkelse gjort av Den Norske Turistforeningen sier at mer enn 9/10 nordmenn har vært på tur i perioden mars-juli 2020. I den samme perioden har attpåtil 1/3 nordmenn bedrevet mer friluftsliv enn vanlig. Det er tall som har vanskelig for å samkjøres med kollektivtrafikkens begrensede kapasitet. Folk har kanskje vært på mer tur enn Helsedirektoratet skulle ønske. Da store deler av samfunnet var stengt i vår, så vi stadig medieoppslag om at bussene var stappfulle. Vi trosset altså egen helse for å oppleve naturen. Sett bort ifra smitterisikoen elsker jeg det. Hvorfor er det ikke slik til vanlig? Hvorfor er det vanligvis kun under Kollenhelga at t-banene er stappfulle?

Nyt naturen

Oslo er utrolig heldig med å være omringet av natur. Marka og fjorden omkranser Oslo. Jeg tror at hvis vi klarer å likestille oss mer med naturen, vil vi også klare å se verdien av den. Alle plantene og dyrene du ser i hverdagen bidrar til at du og jeg lever. Naturen har en særegen verdi blant oss. I 2020 har mange av oss oppdaget nærområder vi tidligere ikke har sett. Fortsett med det. Verdsett godene vi får fra naturen. Nyt parken. Nyt skogene. Nyt fjorden. Ta deg tid til naturen også i 2021.

Vedlegg

Jeg heter Eirik Sønstevold, er 24 år, oppvokst på Ammerud i Oslo. Nå er jeg masterstudent i naturbasert reiseliv ved NMBU. Jeg har en sterk interesse for naturen generelt, og da særlig bruk av naturen på en bærekraftig måte. Under finnes bilder redaksjonen kan legge ved leserinnlegget dersom det er ønskelig.

Figur 1: Skøyter på Alunsjøen, Lillomarka

Figur 2: Telttur ved Steinsjøen, Østmarka

Figur 3: Bilde av meg